

Sygn. akt IV U 3/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 listopada 2013r. w S.

odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 25 października 2011 r. Nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo J. K. do emerytury od 01 września 2011r.

Sygn. akt: IV U 3/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 25 października 2011r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił J. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że przez 34 lata pracował w (...) Zakładach (...) na początku na stanowisku montera, a następnie zestrzajacza telewizorów. Z uwagi na zlikwidowanie zakładu pracy nie jest w stanie przedłożyć świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ale praca na wymienionych stanowiskach należy do pracy w szczególnych warunkach, co potwierdzą świadkowie. Dlatego odwołanie zasługuje na uwzględnienie (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4).

Wyrokiem z 4 lipca 2012r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo J. K. do emerytury od 1 września 2011r. (wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 4 lipca 2012r. wraz z uzasadnieniem k.17 i 19-21).

Na skutek apelacji organu rentowego od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 14 listopada 2012r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania, wskazując że dokładnego ustalenia wymagają warunki, w jakich ubezpieczony wykonywał pracę. W szczególności, czy była to praca w warunkach narażających na działanie promieniowania jonizującego lub w warunkach narażających na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie określonym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a także czy w okresie pracy ubezpieczonego na stanowisku brygadzysty uzasadnione jest stwierdzenie, że wykonywał dozór inżynieryjno-techniczny na wydziale, gdzie prace wykonywane były w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów powyższego rozporządzenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie wraz z uzasadnieniem k.43 i 46-53).

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. K. w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 22 września 2011r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 22 września 2011r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 34 lata, 3 miesiące i 13 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 34 lata i 9 dni, a okresy nieskładkowe 3 miesiące i 4 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony nie udowodnił pracy w szczególnych warunkach – nie przedłożył dokumentów potwierdzających taką pracę).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 25 października 2011r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 25 października 2011r. k.17-18 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółce Akcyjnej w W. w okresie od 1 września 1964r. do 30 czerwca 1997r. w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy z 27 czerwca 1997r. k.6 akt o świadczenie przedemerytalne).

Zgodnie z dokumentacją zawartą w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w powyższym przedsiębiorstwie początkowo ubezpieczony zatrudniony był na stanowisku radiomontera, a następnie od 2 maja 1973r. na stanowisku radiomechanika. Z dniem 1 lipca 1973r. ubezpieczony otrzymał angaż na stanowisko zestrzajacza urządzeń elektronowych, a w dniu 1 czerwca 1978r. powierzono mu obowiązki zestrzajacza brygadzysty. Na stanowisku tym zatrudniony był końca pracy w tym przedsiębiorstwie (angaże z 7 sierpnia 1967r., 2 maja 1973r., 28 czerwca 1973r. i 5 lipca 1978r. - w aktach osobowych ubezpieczonego – w kopercie na 12 akt sprawy).

W przedsiębiorstwie produkowane były telewizory marki H. T. R.. Zestrzajacze pracowali na dużej hali. Na dole pomieszczenia odbywała się produkcja odbiorników telewizyjnych, a na górze zawieszono już zmontowane odbiorniki telewizyjne w ilości od 400 do 500 sztuk, które poddawane były tzw. wygrzewaniu. Przez cały proces wygrzewania odbiorniki były włączone. Na dole hali pracowali montażyści i zestrzajacze odbiorników telewizyjnych. Praca montażysty polegała na montowaniu, lutowaniu elementów do odbiornika, a praca zestrzajacza na lutowaniu wiązek, zestrzajaniu parametrów i podłączeniu odbiornika. Na jednej zmianie w produkcji było od 100 do 200 telewizorów, przy czym około 50% były to już działające odbiorniki. Pracownicy – zestrzajacze i montażyści siedzieli w rzędach jeden za drugim. Produkowane telewizory miały wysokie napięcie – 25000v, co powodowało, że pracownicy narażeni byli na promieniowanie jonizujące. Po otrzymaniu angażu na na brygadzystę-zestrzajacza ubezpieczony w dalszym ciągu pracował jako zestrzajacz, przy czym z uwagi na inne obowiązki wykonywał o 1/3 mniej odbiorników dziennie niż przeciętny zestrzajacz, który dziennie zestrzajał od 50 do 60 telewizorów. Do dodatkowych obowiązków ubezpieczonego jako brygadzysty należało włączenie agregatu lutowniczego przed rozpoczęciem codziennej pracy, a następnie nadzorowanie pracy agregatu oraz montażyistów i zestrzajaczy, dokonywanie napraw. Kiedy nieobecny był jeden z pracowników – zestrzajaczy ubezpieczony zastępował go przez cały dzień. Ponadto ubezpieczony po dniu pracy

musiał rozliczyć się z wykonanych odbiorników. Robił to po zakończeniu pracy (zeznania świadków: A. J. k.62v-63, H. P. k.63-63v, R. K. k.63v-64, zeznania ubezpieczonego k.100v – minuta 2 nagrania i k.13-13v).

Biegły rzeczoznawca w osobie W. S. w opinii sporządzonej na zlecenie Sądu ustalił, że praca ubezpieczonego wykonywana na hali produkcyjnej przy montażu i zestrzajaniu odbiorników telewizyjnych była pracą narażającą na działanie promieniowania jonizującego oraz na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia. Ponadto praca ubezpieczonego na stanowisku brygadzysty- zestrzajacza obejmowała nadzór inżynieryjno-techniczny nad procesem produkcji telewizorów, w tym nadzór nad prawidłową pracą montażystów, zestrzajaczy, nadzór nad procesem wygrzewania odbiorników, nad działaniem agregatu (opinia biegłego W. S. k.71-85).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność niesporna).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych, gdyż poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia. Ubezpieczony podnosił, że posiada ponad 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych z tytułu pracy w (...) Spółce Akcyjnej w W. na stanowisku zestrzajacza i zestrzajacza-brygadzysty odbiorników telewizyjnych. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w w/w Przedsiębiorstwie na wskazanych stanowiskach, trwającym od 1 lipca 1973r. do 30 czerwca 1997r., z czego od 1 czerwca 1978r. na stanowisku zestrzajacza-brygadzysty, a zatem znacznie ponad 15 lat ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych ,tj. wykonywał pracę narażającą na działanie promieniowania jonizującego oraz na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia. Z chwilą zaś powierzenia ubezpieczonemu obowiązków zestrzajacza-brygadzysty ,tj. od 1 czerwca 1978r. praca, którą wykonywał obejmowała nadzór inżynieryjno-techniczny nad procesem produkcji odbywającym się na hali produkcyjnej, gdzie z uwagi na opisane wcześniej warunki, wykonywane były prace w szczególnych warunkach. O tym, że ubezpieczony wykonywał opisane prace świadczą dowody z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego, rzeczowe i spójne zeznania świadków – współpracowników ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w osobach A. J., H. P. i

R. K., zeznania samego ubezpieczonego, a także opinia biegłego rzeczoznawcy W. S., który w obszernej opinii przeanalizował warunki pracy ubezpieczonego i w oparciu o posiadaną wiedzę ustalił, że była to praca w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych zaliczone są bowiem do pracy w warunkach szczególnych o czym stanowi wykaz A dział XIV pozycje odpowiednio 4 i 24 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że J. K. przysługuje prawo do emerytury od 1 września 2011r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek o świadczenie.